

Metodické usmernenie č. 5/2016
Monitorovanie priestorov verejnosti neprístupných

Podľa § 46 ods. 1 písm. m) zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z. (ďalej len „zákon“) Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) vydáva toto metodické usmernenie.

ÚVOD

Monitorovanie priestorov je dnes časté. Ide o jednoduchý spôsob ochrany hodnôt. Úrad sa už vo svojich predchádzajúcich metodických usmerneniach venoval monitorovaniu priestoru verejnosti prístupného na základe § 15 ods. 7 zákona a jeho označovaniu.¹

Metodické usmernenie sa zaoberá monitorovaním špecifických priestorov neprístupných verejnosti kamerovým informačným systémom (ďalej len „KIS“ alebo „kamerový systém“) pri ktorom dochádza k spracúvaniu² osobných údajov fyzických osôb³.

Pre vymedzenie pojmu „priestor verejnosti neprístupný“ je možné analogicky vychádzať z definície priestoru verejnosti prístupného v zmysle § 4 ods. 3 písm. j) zákona, a teda za priestor verejnosti neprístupný je možné považovať priestor

- do ktorého verejnosť nemôže voľne vstupovať a/alebo
- v ktorom sa verejnosť nemôže voľne/bez sprievodu zdržiavať, pohybovať ani vo vymedzenom čase,
- a súčasne nie je tento priestor označený, ako priestor prístupný verejnosti podľa osobitného zákona.

V rámci tohto metodického usmernenia sú riešené situácie monitorovania priestoru verejnosti neprístupného; konkrétne

- monitorovanie obydľia kamerovým systémom;

¹ Monitorovanie priestorov verejnosti prístupných upravuje samostatné metodické usmernenie úradu č. 1/2014 a označovanie takto monitorovaných priestorov upravuje samostatné metodické usmernenie úradu č. 2/2016

² Pozri zákonnú definíciu spracúvania osobných údajov v § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 122/2013 Z. z. v znení novely č. 84/2014 Z. z.

³ Osobný údaj ako pojem, tak po obsahovej, ako aj výkladovej stránke je predmetom samostatného metodického usmernenia úradu č. 1/2013

- monitorovanie kamerovým systémom na základe § 10 ods. 3 písm. g) zákona;
- monitorovanie kamerovým systémom na základe § 10 ods. 2 zákona (monitorovanie na základe osobitného zákona);
- monitorovanie kamerovým systémom na základe § 13 ods. 4 Zákonníka práce;
- monitorovanie nemocničných a školských budov občianskej vybavenosti;
- monitorovanie spoločných priestorov bytových domov verejnosti neprístupných.

1 MONITOROVANIE OBYDLIA KAMEROVÝM SYSTÉMOM

Podľa čl. 21 Ústavy Slovenskej republiky „*Obydlie je nedotknuteľné a nie je doň dovolené vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva. Zásahy do nedotknuteľnosti obydlia možno zákonom dovoliť iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku. Ak sa obydlie využíva aj na podnikanie alebo vykonávanie inej hospodárskej činnosti, takéto zásahy môžu byť zákonom dovolené aj vtedy, keď je to nevyhnutné na plnenie úloh verejnej správy.*“.

O obydlí spravidla platí, že

- ide o súkromný majetok,
- je verejnosti neprístupné (za verejnosť sa nepovažujú napr. návštevy, poštár a pod.),
- nie je priestorom využívaným na podnikateľské účely,
- ide o priestor vymedzený napr. plotom, trávnikom, výsadbou, tabuľou s oznamom, že ide o súkromný pozemok a pod.

Monitorovanie obydlia je potrebné posudzovať tak z pohľadu charakteru monitorovaného priestoru, ako aj z pohľadu rozsahu monitorovaného priestoru. Vo všeobecnosti platí, že ak dochádza k monitorovaniu priestoru verejnosti neprístupného bez ohľadu na vlastníctvo daného priestoru (t. j. pre vymedzenie pôsobnosti zákona sú irelevantné vlastnícke vzťahy k monitorovanému priestoru) a monitoruje sa len tento priestor verejnosti neprístupný (t. j. nedochádza k monitorovaniu priestoru verejnosti prístupného napr. verejnej cesty, chodníka, námestia a pod.), tak úrad postupuje v zmysle ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a) zákona; na takéto monitorovanie sa zákon nevzťahuje, nakoľko sa monitorovanie vykonáva pre vlastnú potrebu fyzickej osoby v rámci jej osobných alebo domácich činností. Osoba vykonávajúca monitorovanie obydlia v súlade s § 3 ods. 2 písm. a) zákona nemá voči úradu žiadnu oznamovaciu, prípade evidenčnú povinnosť.

Osoby vykonávajúce monitorovanie obydlia musia rešpektovať zásady ochrany osobnosti a súkromia podľa § 11 až § 16 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“); v prípade zverejnenia vyhotoveného záznamu sa osoby na ňom zachytené môžu dovolávať svojich práv na ochranu osobnosti na všeobecnom súde v rámci občianskoprávných sporov, ak na zverejnenie záznamu nedali privolenie.

2 MONITOROVANIE KAMEROVÝM SYSTÉMOM NA ZÁKLADE § 10 ODS. 3 PÍSM. G) ZÁKONA

Ak je priestor využívaný na podnikanie (t. j. ide o priestor, ktorý nemôžeme považovať za obydlie, respektíve, ak monitorovanie kamerovým systémom nie je vykonávané pre vlastnú potrebu v rámci osobných alebo domácich činností, či vykonávané na základe osobitného zákona v zmysle § 10 ods. 2 zákona) a do tohto priestoru môžu voľne vstupovať alebo sa v ňom voľne zdržiavať vo vymedzenom čase, alebo bez obmedzenia času napríklad len zamestnanci prevádzkovateľa, zmluvní partneri, poštar či návštevy (t. j. nejde o verejnosť a súčasne zamestnanci v tomto priestore spravidla nevykonávajú svoju pracovnú činnosť pravidelne/bežne), tak sa na monitorovanie tohto priestoru môže uplatniť režim monitorovania podľa § 10 ods. 3 písm. g) zákona za splnenia zákonom vymedzených podmienok.

Na účely monitorovania priestorov KIS podľa § 10 ods. 3 písm. g) zákona v zmysle tohto metodického usmernenia musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky

- monitorovaný priestor, ktorého ochrana sa má monitorovaním zabezpečiť, spravidla nie je priestorom prístupným verejnosti podľa § 4 ods. 3, písm. j) zákona, zároveň
- ide o priestor, kde zamestnanci spravidla nevykonávajú svoju pracovnú činnosť pravidelne/štandardne/bežne, prípadne sa v daných priestoroch pohybujú iba v čase, ak v nich majú vykonať istú činnosť (napr. naloženie a vyloženie tovaru, dovoz nových výrobkov a pod.), zároveň
- ide o priestor, kde sa môžu pohybovať nielen zamestnanci prevádzkovateľa, ale aj iné osoby, ktoré nie sú považované za verejnosť (napr. zamestnanci iného prevádzkovateľa, klienti, obchodní partneri a pod.) a súčasne
- ide o priestory, v ktorých sa nachádzajú hodnoty, ktoré je potrebné chrániť pred ich poškodením/odcudzením/zničením (napr. nakladacie rampy, veľkosklady, dátové centrá a pod.), a súčasne
- prevádzkovateľ pri monitorovaní týchto priestorov KIS dodržiava zásady proporcionality a monitorovanie vykonáva na zákonom stanovený a vymedzený účel.

Prevádzkovateľ je povinný monitorovať priestor výlučne na účel spracúvania osobných údajov, ktorým je ochrana práv a právom chránených záujmov prevádzkovateľa alebo tretej strany (spracúvanie osobných údajov dotknutých osôb sa môže vykonávať len v rámci ochrany majetku, finančných alebo iných záujmov prevádzkovateľa a na zaistenie bezpečnosti prevádzkovateľa prostredníctvom kamier alebo obdobných systémov).

V zmysle dodržania zásady proporcionality platí, že pri takomto monitorovaní neprevažujú základné práva a slobody dotknutej osoby nad právami či záujmami prevádzkovateľa alebo tretej osoby vo vzťahu k účelu spracúvania osobných údajov. Bremeno preukazovania dodržiavania zásady proporcionality počas celej doby monitorovania (spracúvania osobných údajov) nesie prevádzkovateľ. Posúdenie proporcionality daného KIS „*právo dotknutej osoby verzus záujem prevádzkovateľa*“ vykonáva úrad v rámci osobitnej

registrácie tohto KIS prevádzkovateľom v zmysle § 34 ods. 2 písm. b) v nadväznosti na § 37 písm. a) zákona.

Použitie monitorovacieho mechanizmu podľa § 10 ods. 3 písm. g) zákona je podmienené jeho oznámením na úrade podľa § 35 ods. 1 zákona v spojení s § 34 ods. 2 písm. b) zákona, a to aj v prípade, ak má prevádzkovateľ poverenú zodpovednú osobu⁴. Po zaslaní oznámenia o KIS úradu, úrad toto posúdi. Výsledkom posúdenia oznámenia úradom môže byť zistenie, že právnym základom monitorovania je iné ustanovenie zákona, prípadne iný osobitný zákon; na základe tejto skutočnosti úrad prevádzkovateľovi spravidla dá na vedomie, že k danému KIS je povinný si viesť evidenciu v rozsahu podľa zákona/iného osobitného zákona a spravidla úrad prevádzkovateľovi uvedie správny právny základ monitorovania. Výsledkom tiež môže byť konštatovanie úradu na základe posúdenia oznámeného KIS prevádzkovateľom, že KIS podlieha osobitnej registrácii. O povolení prípadne nepovolení osobitnej registrácie rozhoduje úrad v samostatnom konaní⁵. Do doby ukončenia konania o osobitnej registrácii prevádzkovateľ nesmie v KIS spracúvať osobné údaje; ak prevádzkovateľ momentom oznámenia začal spracúvať osobné údaje v KIS, do rozhodnutia o osobitnej registrácii od spracúvania musí upustiť. Prevádzkovateľ môže začať spracúvať osobné údaje v KIS až po doručení potvrdenia o osobitnej registrácii zo strany úradu⁶.

V konaní o osobitnej registrácii preskúma úrad najmä účel spracúvania osobných údajov, rozsah spracúvaných osobných údajov v súvislosti s vymedzeným účelom spracúvania, citlivosť osobných údajov, primeranosť prostriedkov a spôsob spracúvania osobných údajov. V konaní taktiež preskúma primeranosť prijatých bezpečnostných opatrení a posúdi rovnováhu medzi záujmami prevádzkovateľa a právami dotknutých osôb. Posúdenie KIS podľa § 39 ods. 2 zákona vždy vykonáva úrad. Zavedenie KIS je prevádzkovateľ povinný zohľadniť aj vo svojich bezpečnostných opatreniach prijatých na ochranu osobných údajov⁷.

Prevádzkovateľ vykonávajúci monitorovanie musí plniť povinnosti uložené zákonom, ako aj rešpektovať zásady ochrany osobnosti a súkromia podľa § 11 až § 16 OZ; v prípade zverejnenia vyhotoveného záznamu sa osoby na ňom zachytené môžu dovolávať svojich práv na úrade a na ochranu osobnosti na všeobecnom súde, ak na zverejnenie záznamu nedali privolenie.

⁴ Vybraná časť ustanovení § 34 ods. 1 a 2 písm. b) zákona: Oznamovacia povinnosť sa vzťahuje na všetky informačné systémy, v ktorých sa spracúvajú osobné údaje úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami spracúvania. Informačný systém, v ktorom sa spracúvajú osobné údaje na základe § 10 ods. 3 písm. g) vždy podlieha oznamovacej povinnosti; úrad môže rozhodnúť, že informačný systém, v ktorom sa spracúvajú osobné údaje na základe § 10 ods. 3 písm. g), podlieha osobitnej registrácii.

⁵ O osobitnej registrácii sa nevyhotovuje samostatné písomné rozhodnutie; pozri § 39 ods. 8 zákona.

⁶ Pozri § 37 až § 42 zákona, ktoré sa týkajú osobitnej registrácie a procesu, ktorým o nej úrad rozhoduje.

⁷ Vybraná časť ustanovení § 19 ods. 1 a 2 zákona: Prevádzkovateľ je povinný chrániť spracúvané osobné údaje pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmkoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania. Na tento účel prijme primerané technické, organizačné a personálne opatrenia (ďalej len „bezpečnostné opatrenia“)...

3 MONITOROVANIE KAMEROVÝM SYSTÉMOM NA ZÁKLADE § 10 ODS. 2 ZÁKONA

V zmysle § 10 ods. 2 zákona je možné, aby spracúvanie osobných údajov monitorovaním v priestoroch verejnosti neprístupných prebiehalo bez súhlasu dotknutej osoby, takéto monitorovanie však musí vyplývať z osobitného zákona, ktorý takéto monitorovanie upravuje (uvedený osobitný zákon musí stanoviť účel spracúvania osobných údajov, okruh dotknutých osôb). Takéto monitorovanie KIS na právnom základe zákona alebo osobitného zákona je dotknutá osoba povinná strpieť (nevyžaduje sa jej súhlas).

Takouto právnou normou je napríklad zákon č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v platnom znení. V § 62 tohto zákona je ustanovené, že na účely ochrany života a zdravia obvinených, príslušníkov zboru a iných osôb možno vybaviť kamerovým systémom kompenzačnú miestnosť a cely, pričom vybavenie cely kamerovým systémom sa oznámi obvinenému.

V zmysle ustanovenia § 38a ods. 2 písm. b) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, je banka povinná priestory, v ktorých zamestnanci banky uskutočňujú styk s klientmi a súčasne manipulujú s peňažnou hotovosťou, zabezpečiť funkčným a aktívnym kamerovým monitorovacím bezpečnostným systémom s 24-hodinovým záznamom v kvalite, ktorá umožňuje rozlíšenie osoby. V zmysle ustanovenia § 93a ods. 7 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, priestory banky a bankomaty a zmenárenské automaty nenachádzajúce sa v priestoroch banky možno monitorovať pomocou videozáznamu alebo audiozáznamu aj bez označenia monitorovacieho priestoru, pričom vyhotovený záznam možno využiť na účely odhaľovania trestných činov, na zisťovanie ich páchatel'ov a pátranie po nich, a to najmä na účely ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu, odhaľovania nezákonných finančných operácií, súdneho konania, trestného konania, konania o priestupkoch a dohľadu nad plnením zákonom ustanovených povinností bánk a pobočiek zahraničných bánk. Ak vyhotovený záznam nie je využitý na tieto účely, ten, kto záznam vyhotovil, ho zlikviduje bezodkladne po uplynutí trinástich mesiacov po dni vyhotovenia tohto záznamu.

V prípade, že monitorovanie priestorov je vykonávané na základe § 10 ods. 2 zákona, teda na základe osobitného zákona, prevádzkovateľ tohto KIS je povinný si o ňom viesť evidenciu v zákonom stanovenom rozsahu, t. j. prevádzkovateľ nemá oznamovaciu povinnosť v zmysle § 35 ods. 1 zákona v spojení s § 34 ods. 2 písm. d) zákona. Zavedenie KIS je prevádzkovateľ tiež povinný zohľadniť vo svojich bezpečnostných opatreniach, prípadne bezpečnostnej dokumentácii (KIS slúži na zabezpečenie verejného záujmu podľa § 3 ods. 1 zákona), ktoré má prijaté.

3.1 ZAVEDENIE KONTROLNÉHO MECHANIZMU ZAMESTNANCOV FORMOU ICH MONITOROVANIA KAMEROVÝM SYSTÉMOM NA ZÁKLADE § 13 ODS. 4 ZÁKONNÍKA PRÁCE

Podľa čl. 11 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „ZP“) „Zamestnávateľ môže o zamestnancovi zhromažďovať len osobné údaje súvisiace s kvalifikáciou a profesionálnymi skúsenosťami zamestnanca a údaje, ktoré môžu byť významné z hľadiska práce, ktorú zamestnanec má vykonávať, vykonáva alebo vykonával.“.

Podľa § 13 ods. 4 ZP „Zamestnávateľ nesmie bez vážnych dôvodov spočívajúcich v osobitnej povahe činností zamestnávateľa narúšať súkromie zamestnanca na pracovisku a v spoločných priestoroch zamestnávateľa tým, že ho monitoruje, vykonáva záznam telefonických hovorov uskutočňovaných technickými pracovnými zariadeniami zamestnávateľa a kontroluje elektronickú poštu odoslanú z pracovnej elektronickej adresy a doručení na túto adresu bez toho, aby ho na to vopred upozornil.“.

„Ak zamestnávateľ zavádza kontrolný mechanizmus, je povinný prerokovať so zástupcami zamestnancov rozsah kontroly, spôsob jej uskutočnenia, ako aj dobu jej trvania a informovať zamestnancov o rozsahu kontroly, spôsobe jej uskutočnenia, ako aj o dobe jej trvania.“⁸

O kontrolnom mechanizme vykonávanom monitorovaním zamestnancov – dotknutých osôb (ďalej len „KM KIS“), spravidla platí

- z pohľadu zákona je zavedenie KM KIS možné, a to na základe § 10 ods. 2 zákona, t. j. právnym základom je osobitný zákon - Zákonník práce; zavedenie KM KIS bude prebiehať bez súhlasu dotknutých osôb, zároveň
- zavedenie KIS musí byť vopred (i) prerokované so zástupcami zamestnancov a (ii) poskytnutá informácia zamestnancom v súlade so Zákonníkom práce, zároveň
- jeho zavedenie je možné tam, kde zamestnanci vykonávajú svoje pracovné povinnosti/činnosti (napr. výrobná linka, výrobná hala a pod.), zároveň
- KM KIS je použiteľné na vyvolanie pracovnoprávnej zodpovednosti voči zamestnancom, ktorým sa stanovuje účel KM KIS, zároveň
- KM KIS musí rešpektovať základné ľudské práva a slobody; nesmie byť zneužitý na monitorovanie takých priestorov, v ktorých má zamestnanec na základe ZP prípadne iných zákonov právo na oddych a odpočinok (napr. sociálne zariadenie, odpočívárne a pod.); platí, že prevádzkovateľ takéto priestory spravidla nemonitoruje, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Spracúvanie osobných údajov dotknutých osôb prebieha na základe ZP, teda prevádzkovateľ má povinnosť viesť o takomto KM KIS evidenciu v zákonom

⁸ K podčiarknutému textu citovaného ustanovenia ZP: úrad nie je vecne príslušný posudzovať splnenie týchto povinností prevádzkovateľa – zamestnávateľa a tiež nie je vecne príslušný sankcionovať zamestnávateľa za ich prípadné nedodržanie.

stanovenom rozsahu, a tento KIS, v ktorom sú spracúvané osobné údaje na právnom základe ZP, ako osobitného zákona, nepodlieha oznamovacej povinnosti úradu v zmysle § 35 ods. 1 zákona v spojení s § 34 ods. 2 písm. d) zákona.

Zavedenie KM KIS je prevádzkovateľ povinný zohľadniť aj vo svojich bezpečnostných opatreniach.

4 MONITOROVANIE PRIESTOROV VEREJNOSTI NEPRÍSTUPNÝCH V ŠKOLSKÝCH A NEMOCNIČNÝCH ZARIADENIACH

Školy a nemocnice vo všeobecnosti považujeme za budovy občianskej vybavenosti, do ktorých sa dá voľne vstupovať. Avšak aj v týchto budovách sú vyhradené priestory, do ktorých má verejnosť vstup zakázaný, respektíve, do ktorých môže vstupovať a pohybovať sa v nich na základe povolenia alebo iba v sprievode personálu/určenej osoby.

V rámci nemocničných priestorov sú takýmito priestormi napríklad operačné sály, jednotky intenzívnej starostlivosti (JIS), anesteziologicko – resuscitačné oddelenie (ARO), uzavreté oddelenia v rámci nemocnice (napr. psychiatrické oddelenie a pod.).

Školy nemajú upravený režim úplne jednotne, no v zásade platí, že triedu, v ktorej sa vykonáva vyučovanie, prípadne učebne, v ktorých prebieha špeciálna výuka a môže sa tam nachádzať špeciálne vybavenie nemožno považovať za priestor prístupný verejnosti, pokiaľ škola alebo osobitný zákon neustanovia inak.

Monitorovanie týchto špecifických priestorov neprístupných verejnosti v rámci nemocničných zariadení alebo v rámci škôl je často vykonávané bez súhlasu dotknutých osôb, a to na účely ochrany práv a právom chránených záujmov prevádzkovateľa alebo tretej strany, teda podľa § 10 ods. 3 písm. g) zákona.

V nemocniciach prevádzkovateľ sleduje ochranu zariadenia a vybavenia, ktoré sa v daných priestoroch nachádza, nie je však možné vylúčiť ani monitorovanie priestorov na účely ochrany zdravia zdravotníckeho personálu z dôvodu agresívneho správania sa pacientov (napr. na psychiatrickom oddelení), či na účely monitorovania správania sa pacientov počas liečby ak hrozí, že by mohli byť nebezpeční pre seba alebo iných.

V školách sa ustanovenie § 10 ods. 3 písm. g) zákona používa na monitorovanie učební, v ktorých sa nachádza vybavenie, ktoré je majetkom školy alebo tretej strany, a ktoré je potrebné chrániť pred poškodením alebo zničením.

V prípade, ak nie je možné použiť ako právny základ monitorovania ustanovenie § 10 ods. 3 písm. g) zákona, napríklad z dôvodu, že nie je naplnený účel monitorovania v zmysle § 10 ods. 3 písm. g) zákona, sa monitorovanie vykonáva na základe súhlasu dotknutých osôb v priestore sa nachádzajúcich/pohybujúcich (u maloletých dotknutých osobách na základe súhlasu ich zákonných zástupcov; ide napríklad monitorovanie žiakov v triede či škôlke, kedy rodičia sami prejavili záujem, aby takéto monitorovanie prebiehalo a dali naň súhlas).

Například na základe súhlasu všetkých rodičov, ako zákonných zástupcov maloletých, ako aj súhlasu zamestnancov predškolského zariadenia (napr. súkromné jasle alebo súkromná škôlka), ktorí v monitorovanom priestore vykonávajú svoje pracovné činnosti, môžu byť triedy v predškolských zariadeniach monitorované prostredníctvom KIS. Účelom takéhoto monitorovania môže byť záujem rodičov sledovať, ako sa dieťaťu darí a či je v poriadku. V prípade, ak sa v monitorovanom priestore po ukončení starostlivosti o dieťa pohybujú ďalšie osoby (napríklad údržba, upratovacia služba), nie je možné tieto osoby na základe vyššie uvedeného súhlasu rodičov monitorovať, nakoľko monitorovanie nezodpovedá zadanému účelu spracúvania osobných údajov, teda prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby tieto ďalšie osoby neboli monitorované, t. j. ukončiť monitorovanie prostredníctvom KIS⁹.

V prípade, ak dochádza k monitorovaniu na základe ustanovenia § 10 ods. 3 písm. g) zákona je potrebné, aby prevádzkovateľ KIS oznámil úradu¹⁰. V ostatných prípadoch, kedy je monitorovanie založené na súhlase dotknutej osoby, teda nemá oporu v zákone či osobitnom zákone je potrebné, a súčasne ak prevádzkovateľ nemá poverenú zodpovednú osobu, aby KIS oznámil úradu. Platí tiež, že uvedený KIS je prevádzkovateľ povinný zohľadniť aj v rámci svojich bezpečnostných opatrení podľa zákona.

Priestory, ktoré sú v rámci vyššie uvedených budov občianskej vybavenosti verejnosti prístupné (napr. chodby, vstupné haly, čakárne), ak sú monitorované, tak toto monitorovanie je uskutočňované na základe § 15 ods. 7 zákona. K monitorovaniu priestorov verejnosti prístupných, ako aj k ich označovaniu úrad vydal samostatné metodické usmernenia¹¹.

5 MONITOROVANIE SPOLOČNÝCH PRIESTOROV BYTOVÉHO DOMU

Monitorovanie bytových domov je rozsiahla problematika, na ktorú je potrebné nahliadať a monitorovanie týchto priestorov posudzovať vždy podľa individuálnych charakteristík toho ktorého bytového domu. Sú bytové domy, kde osoby po vstupe do spoločných priestorov po prekonaní prekážky (napr. odomknutie si/inou osobou, vpustenie na základe zazvonenia), sa môžu pohybovať samostatne; tieto považujeme za priestory verejnosti prístupné a na ich monitorovanie KIS sa vzťahuje § 15 ods. 7 zákona¹².

⁹ V prípade, ak potreby prevádzkovateľa monitorovať priestor aj po ukončení starostlivosti, môže postupovať v zmysle bodu 6 tohto metodického usmernenia.

¹⁰ Vybraná časť ustanovení § 34 ods. 1 a 2 písm. b) zákona: Oznamovacia povinnosť sa vzťahuje na všetky informačné systémy, v ktorých sa spracúvajú osobné údaje úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami spracúvania. Informačný systém, v ktorom sa spracúvajú osobné údaje na základe § 10 ods. 3 písm. g) vždy podlieha oznamovacej povinnosti; úrad môže rozhodnúť, že informačný systém, v ktorom sa spracúvajú osobné údaje na základe § 10 ods. 3 písm. g), podlieha osobitnej registrácii. Tiež pozri § 37 až § 42 zákona, ktoré sa týkajú osobitnej registrácie a procesu, ktorým o nej úrad rozhoduje.

¹¹ Metodické usmernenie úradu č. 1/2014 k monitorovaniu priestorov verejnosti prístupných a metodické usmernenie úradu č. 2/2016 označovanie monitorovaného priestoru na základe § 15 ods. 7 zákona. Obe sú dostupné na webovom sídle úradu v [časti Metodické usmernenia](#).

¹² Metodické usmernenie úradu č. 1/2014 k monitorovaniu priestorov verejnosti prístupných a metodické usmernenie úradu č. 2/2016 označovanie monitorovaného priestoru na základe § 15 ods. 7 zákona. Obe sú dostupné na webovom sídle úradu v [časti Metodické usmernenia](#).

V prípade bytových domov, v ktorých je umožnené, aby sa tam nebývajúce osoby pohybovali aj v spoločných priestoroch iba v sprievode inej osoby, napríklad vlastníka či nájomcu bytu alebo inej poverenej osoby (napr. domovníka a pod.), teda osoby, ktorá sa v týchto priestoroch bežne pohybuje, nakoľko v nich býva/plní si pracovné povinnosti (napr. domovník, vrátnik a pod.), už možno hovoriť o priestoroch verejnosti neprístupných. Právnym základom ich monitorovania môže byť jednak ustanovenie § 10 ods. 3 písm. g) zákona, na účely ochrany záujmov prevádzkovateľa alebo tretej strany (používa sa najčastejšie na ochranu vybavenia a zariadenia bytových domov). Ak je účel monitorovania vymedzený odchyľne, teda sa nezhoduje s účelom podľa § 10 ods. 3 písm. g) zákona, tak na monitorovanie je potrebný súhlas všetkých obyvateľov bytového domu. Platí, podobne ako v školách či nemocniciach, že KIS na právnom základe § 10 ods. 3 písm. g) zákona je potrebné úradu oznámiť¹³, a monitorovanie KIS na základe súhlasu, ak prevádzkovateľ (napr. spoločenstvo vlastníkov, správca alebo vlastníci bytov a nebytových priestorov ako spoločný prevádzkovateľ) nemá poverenú zodpovednú osobu je tiež potrebné oznámiť úradu. Platí tiež, že uvedený KIS je prevádzkovateľ povinný zohľadniť aj v rámci svojich bezpečnostných opatrení podľa zákona.

6 MONITOROVANIE PRIESTORU PROSTREDNÍCTVOM KIS NA RÔZNE ÚČELY

Prevádzkovateľ môže využívať tie isté prostriedky spracúvania osobných údajov (napr. tie isté kamery, jeden spoločný monitor, jedno dátové úložisko) na monitorovanie priestoru na rôzne účely pri dodržaní všetkých zákonných požiadaviek vzťahujúcich sa k jednotlivým režimom spracúvania osobných údajov (napr. odlišná doba uchovávanía záznamov v KIS).

Medzi najčastejšie spracúvanie osobných údajov totožnými prostriedkami spracúvania na rôzne účely dochádza v prípadoch, ak je monitorovaný

- priestor prístupný verejnosti na základe § 15 ods. 7 zákona v kombinácii s monitorovaním zamestnancov prostredníctvom KM KIS (napr. monitorovanie predajne, do ktorej majú prístup zákazníci (verejnosť) a zdržujú sa v nej a vykonávajú svoju prácu aj zamestnanci), alebo
- priestor verejnosti neprístupný na základe § 10 ods. 3 písm. g) zákona v kombinácii s monitorovaním zamestnancov prostredníctvom KM KIS (napr. monitorovanie skladových priestorov, do ktorých majú prístup len zamestnanci a dodávatelia).

¹³ Vybraná časť ustanovení § 34 ods. 1 a 2 písm. b) zákona: Oznamovacia povinnosť sa vzťahuje na všetky informačné systémy, v ktorých sa spracúvajú osobné údaje úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami spracúvania. Informačný systém, v ktorom sa spracúvajú osobné údaje na základe § 10 ods. 3 písm. g) vždy podlieha oznamovacej povinnosti; úrad môže rozhodnúť, že informačný systém, v ktorom sa spracúvajú osobné údaje na základe § 10 ods. 3 písm. g), podlieha osobitnej registrácii. Tiež pozri § 37 až § 42 zákona, ktoré sa týkajú osobitnej registrácie a procesu, ktorým o nej úrad rozhoduje.

Pri používaní totožných prostriedkov spracúvania¹⁴, ktorými sa vykonáva monitorovanie na dva prípadne viac účelov je potrebné

- *dbať na dodržanie lehoty uchovávanía záznamov*; ak sú lehoty uchovávanía záznamov rôzne a prevádzkovateľ nezabezpečuje ich oddelené uchovávanie na spoločnom úložisku, je prevádzkovateľ povinný uchovávanie záznamov z oboch informačných systémov prispôbiť kratšej z nich; ak si lehoty uchovávanía záznamov stanovuje prevádzkovateľ sám, má si ich stanoviť primerane účelu a pokiaľ možno rovnako;
- *dodržať potrebnú dokumentáciu viažucu sa k daným informačným systémom osobných údajov*; prevádzkovateľovi sa môže vyskytnúť situácia, že bude mať informačný systém, ku ktorému je povinný vypracovať evidenciu v kombinácii s informačným systémom, ktorý je potrebné oznámiť; *prípadne sa môžu vyskytnúť ešte situácie*: evidenčný list (§15 ods. 7 zákona)/evidenčný list (KM KIS); v týchto prípadoch platí, že ku každému informačnému systému musí mať prevádzkovateľ danú potrebnú dokumentáciu vypracovanú riadne, samostatne a v rozsahu podľa zákona.

ZÁVER

Monitorovanie vyššie popísaných špecifických priestorov má svoje opodstatnenie, nakoľko ochrana majetku, života a zdravia je dôležitá. Monitorovanie má byť vykonávané tak, aby dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd bolo zabezpečené, a aby dotknutým osobám boli garantované ich práva podľa zákona. Len správne a zákonne použité monitorovanie má svoje opodstatnenie a právnu oporu v legislatíve. Prevádzkovateľ vykonávajúci monitorovanie musí rešpektovať zákonné zásady ochrany osobnosti.

V Bratislave, dňa 24. júna 2016

Soňa Pótheová v. r.
predsedníčka úradu

¹⁴ Napríklad z hľadiska technického zabezpečenia môže ísť o ten istý prostriedok spracúvania (napr. kamera), ktorým sú spracúvané (snímané) osobné údaje na dva rôzne účely (t. j. v dvoch informačných systémoch), jeden informačný systém pre účely §15 ods. 7 s jedným evidenčným listom a druhý informačný systém pre účely ZP so samostatným evidenčným listom.